ДОРНОГОВЬ АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

44103 Дорноговь аймаг, Сайншанд сум,
3 дугаар баг, Орон нутгийн өмчийн III байр,
Утас: (705) 2-27-34
Вэб сайт: dornogovi@audit.gov.mn

2022.02.25 № 16/143

танай ______________-ны № ______________-т

ДОРНОГОВЬ АЙМГИЙН ХҮНС,
ХӨДӨӨ АЖ АХУЙН ГАЗРЫН ДАРГА
Ж.НАРАНБОЛД ТАНАА

Зөрчилгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Дорноговь аймгийн Хүнс, хөдөө аж ахуйн газрын 2021 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Дорноговь аймгийн Хүнс, хөдөө аж ахуйн газрын 2021 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, шалгагдагч этгээдээс хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт гэдэг нь дээд түвшний баталгаа боловч материаллаг буруу илэрхийлэл байгаа тохиолдолд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүгдийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа биш юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гаргах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР Т.ГАН-ӨЛЗИЙ

ДОРНОГОВЬ АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Дорноговь аймгийн Хүнс, хөдөө аж ахуйн газрын 2021 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайлан

Аудитын код: ДГА-2022/121/НА-СТА-ТШЗ

Цахим хуудас: www.audit.mn Сайншанд сум 2022 он	Дарга, тэргүүлэх аудитор: Т.Ган-Өлзий Утас: 70522734 Цахим хаяг: gan-ulziit@audit.gov.mn Аудитын менежер: У.Оюунтүлхүүр Утас: 70523020 Цахим хаяг: oyuntulkhuur.u@audit.gov.mn Аудитор: Б.Алтанзул Утас: 70523020 Цахим хаяг: altanzulb@audit.gov.mn

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

2.Аудит хийсэн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэл

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	**ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН**	46,053,890.49	50,296,601.49
31	**МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ**	4,752,952.00	3,431,114.00
312	**Банкинд байгаа бэлэн мөнгө**	4,752,952.00	3,431,114.00
3121	**Төгрөг**	4,752,952.00	3,431,114.00
31216	Нэмэлт санхүүжилтийн арилжааны банк	4,752,952.00	3,431,114.00
34	**УРЬДЧИЛГАА**	-	7,200,000.00
34600	Урьдчилж гарсан зардал	-	7,200,000.00
35	**БАРАА МАТЕРИАЛ**	41,300,938.49	39,665,487.49
351	**Түүхий эд материал**	6,984,664.27	6,984,664.27
35110	Тусгай зориулалттай материал	6,984,664.27	6,984,664.27
354	**Хангамжийн материал**	27,185,274.22	28,437,823.22
35410	Бичиг хэргийн материал	1,314,244.00	1,094,134.00
35420	Аж ахуйн материал	22,501,430.22	23,909,589.22
35430	Сэлбэг хэрэгсэл	2,818,100.00	3,231,500.00
35440	Түлш, шатах тослох материал	551,500.00	202,600.00
35600	Мал амьтад	7,131,000.00	4,243,000.00
2	**ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН**	274,803,233.35	226,482,192.87
39	**ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ**	274,803,233.35	226,482,192.87
392	**Биет хөрөнгө**	207,396,233.51	160,505,193.07
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	149,744,234.50	149,744,234.50
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	- 25,684,976.44	- 43,837,619.32
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	89,200,000.00	89,200,000.00
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	- 47,193,750.00	- 52,556,250.00
39205	Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)	38,562,569.88	38,562,569.88
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	- 26,469,312.84	- 30,456,024.16
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	12,935,967.80	12,935,967.80
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	- 7,192,167.32	- 8,234,858.96
39214	Бусад үндсэн хөрөнгө	43,610,383.08	43,610,383.08
39215	Хуримтлагдсан элэгдэл	- 20,116,715.15	- 38,463,209.75
393	**Биет бус хөрөнгө**	67,406,999.84	65,976,999.80
39301	Програм хангамж	7,008,145.00	7,008,145.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	- 2,353,145.16	- 3,783,145.20
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	62,752,000.00	62,752,000.00
3	**НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II**	320,857,123.84	276,778,794.36
5	**ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН**	320,857,123.84	276,778,794.36
51	**Засгийн газрын хувь оролцоо**	320,857,123.84	276,778,794.36
511	Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	829,485,493.11	829,485,493.11
51101	Өмч: - төрийн	829,485,493.11	829,485,493.11
512	**Хуримтлагдсан үр дүн**	- 593,111,234.24	- 637,189,563.72
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	- 619,307,144.60	- 593,111,234.24
51220	Тайлант үеийн үр дүн	26,195,910.36	- 44,078,329.48
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	84,482,864.97	84,482,864.97
6	**ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V**	320,857,123.84	276,778,794.36

4417144353
ЕЮА0056 9025707

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	485,239,223.65	315,442,626.50
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	78,774,003.65	6,656,714.50
120	Нийтлэг татварын бус орлого	78,774,003.65	6,656,714.50
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	78,774,003.65	6,656,714.50
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	4,058,800.00	4,246,500.00
1200045	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого	74,715,203.65	2,410,214.50
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	406,465,220.00	308,785,912.00
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	397,900,600.00	292,308,700.00
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	397,900,600.00	292,308,700.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	8,564,620.00	16,477,212.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	648,020.00	62,040.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	7,916,600.00	16,415,172.00
2	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	459,043,313.29	359,520,955.98
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	459,043,313.29	359,520,955.98
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	428,472,132.34	352,477,722.98
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	183,593,111.00	198,436,760.00
210101	Үндсэн цалин	144,094,345.03	149,324,960.00
210102	Нэмэгдэл	31,002,698.60	40,225,800.00
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	8,496,067.37	8,886,000.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	24,777,600.00	26,359,140.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	17,436,000.00	18,443,140.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал	1,835,400.00	1,979,000.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	1,468,300.00	1,583,200.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	367,100.00	395,800.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	3,670,800.00	3,958,000.00
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	10,046,502.55	9,927,400.00
210301	Гэрэл, цахилгаан	1,140,472.55	1,251,206.00
210302	Түлш, халаалт	8,340,978.00	8,001,938.00
210303	Цэвэр, бохир ус	565,052.00	674,256.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	29,452,760.23	18,141,964.50
210401	Бичиг хэрэг	2,230,740.00	2,451,124.50
210402	Тээвэр, шатахуун	5,884,300.00	7,283,100.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	2,612,010.00	1,606,300.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	144,000.00	106,900.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	7,336,404.15	3,265,540.00
210408	Бараа материал акталсны зардал	11,245,306.08	3,429,000.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	1,192,002.00	3,044,950.00
210604	Урсгал засвар	1,192,002.00	3,044,950.00
2107	Томилолт, зочны зардал	2,760,300.00	1,492,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	2,760,300.00	1,492,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	136,822,741.40	40,942,358.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	134,310,943.50	35,603,791.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	240,000.00	240,000.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	1,616,948.00	1,188,000.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	99,849.90	95,220.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	55,000.00	120,000.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	400,000.00	3,600,000.00
210807	Газрын төлбөр	100,000.00	95,347.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	39,827,115.16	54,133,150.48
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	5,154,749.00	5,812,110.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	295,000.00	-
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	34,377,366.16	48,321,040.48
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	30,571,180.95	7,043,233.00
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	22,364,100.00	2,484,300.00
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	21,484,100.00	-
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	880,000.00	2,484,300.00
2133	Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	8,207,080.95	4,558,933.00
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	8,207,080.95	4,558,933.00
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)	26,195,910.36	-44,078,329.48
5	НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)	26,195,910.36	-44,078,329.48

4417144353
ЕЮА0056 9025707

2.3 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооны нийт
C01	**2019 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл**	829,485,493.11	84,482,864.97	-619,307,144.60	294,661,213.48
C02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	0.00	0.00	0.00	0.00
C03	**Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл**	829,485,493.11	84,482,864.97	-619,307,144.60	294,661,213.48
C04	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт	0.00	0.00	0.00	0.00
C05	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний бууралт	0.00	0.00	0.00	0.00
C06	Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөгдөөгүй олз, гарз	0.00	0.00	0.00	0.00
C07	Тайлант үеийн үр дүн	0.00	0.00	26,195,910.36	26,195,910.36
C08	**2020 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл**	829,485,493.11	84,482,864.97	-593,111,234.24	320,857,123.84
D01	**2021 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл**	829,485,493.11	84,482,864.97	-593,111,234.24	320,857,123.84
D02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	0.00	0.00	0.00	0.00
D03	**Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл**	829,485,493.11	84,482,864.97	-593,111,234.24	320,857,123.84
D04	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт, бууралт	0.00	0.00	0.00	0.00
D05	Үндсэн хөрөнгийн өсөлт, бууралт	0.00	0.00	0.00	0.00
D06	Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөгдөөгүй олз, гарз	0.00	0.00	0.00	0.00
D07	Гадаад валютын хөрвүүлэлтийн зөрүү	0.00	0.00	0.00	0.00
D08	Тайлант үеийн үр дүн	0.00	0.00	-44,078,329.48	-44,078,329.48
D09	**2021 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл**	829,485,493.11	84,482,864.97	-637,189,563.72	276,778,794.36

ЕЮ.

2.4 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)**	**413,464,020.00**	**313,032,412.00**
12	**ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО**	**6,998,800.00**	**4,246,500.00**
120	**Нийтлэг татварын бус орлого**	6,998,800.00	4,246,500.00
120004	**Төсөв байгууллагын өөрийн орлого**	6,998,800.00	4,246,500.00
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	4,058,800.00	4,246,500.00
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	2,940,000.00	-
13	**ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО**	**406,465,220.00**	**308,785,912.00**
1310	**Улсын төвлөрсөн төсвөөс**	397,900,600.00	292,308,700.00
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	397,900,600.00	292,308,700.00
1311	**Нэмэлт санхүүжилтийн орлого**	8,564,620.00	16,477,212.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	648,020.00	62,040.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	7,916,600.00	16,415,172.00
2	**НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)**	**411,811,068.00**	**314,354,250.00**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**411,811,068.00**	**314,354,250.00**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	**380,739,887.05**	**306,523,917.00**
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	183,496,522.00	198,079,500.00
210101	Үндсэн цалин	143,996,756.03	148,967,700.00
210102	Нэмэгдэл	31,002,698.60	40,225,800.00
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	8,496,067.37	8,886,000.00
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	24,777,600.00	26,716,400.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	17,436,000.00	18,800,400.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал	1,835,400.00	1,979,000.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	1,468,300.00	1,583,200.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	367,100.00	395,800.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	3,670,800.00	3,958,000.00
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	8,775,265.15	9,927,400.00
210301	Гэрэл, цахилгаан	1,140,472.55	1,251,206.00
210302	Түлш, халаалт	7,069,740.60	8,001,938.00
210303	Цэвэр, бохир ус	565,052.00	674,256.00
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	11,471,015.00	6,489,205.00
210401	Бичиг хэрэг	2,353,950.00	843,700.00
210402	Тээвэр, шатахуун	4,692,600.00	2,451,000.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	2,735,830.00	1,606,300.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	144,000.00	106,900.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	1,544,635.00	1,481,305.00
2105	**Нормативт зардал**	4,080,000.00	570,000.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	4,080,000.00	570,000.00
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	5,262,254.00	4,020,294.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	225,000.00	180,000.00
210604	Урсгал засвар	5,037,254.00	3,840,294.00
2107	**Томилолт, зочны зардал**	2,760,300.00	1,492,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	2,760,300.00	1,492,000.00
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	139,122,930.90	54,350,358.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	136,611,133.00	41,811,791.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зөвлөх тогтоох	240,000.00	240,000.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	1,616,948.00	1,188,000.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	99,849.90	95,220.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	55,000.00	120,000.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	400,000.00	10,800,000.00
210807	Газрын төлбөр	100,000.00	95,347.00
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	995,000.00	4,878,760.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	700,000.00	4,878,760.00
210902	Хилээс үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	295,000.00	-
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	**31,071,180.95**	**7,830,333.00**
2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	22,864,100.00	3,271,400.00
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	21,484,100.00	-
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	1,380,000.00	3,271,400.00
2133	**Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг**	8,207,080.95	4,558,933.00
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	8,207,080.95	4,558,933.00
3	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (3)=(1)-(2)**	**1,652,952.00**	**- 1,321,838.00**
5	**ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (5)**	**1,100,000.00**	-
22	**ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ**	**1,100,000.00**	-
2200	**Дотоод эх үүсвэрээр**	1,100,000.00	-
225106	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	1,100,000.00	-
6	**ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (6)=(4)-(5)**	**- 1,100,000.00**	-
8	**НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (8)=(3)+(6)+(7)**	552,952.00	- 1,321,838.00
9	**Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл**	4,200,000.00	4,752,952.00
10	**Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл**	4,752,952.00	3,431,114.00

4417144353
ЕЮА0056 9025707

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

Эдийн засгийн ангилал	Үзүүлалт	Тайлант оны			
		Батлагдсан төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Дүн	Хувь
2	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	292308700.00	291996267.00	312433.00	99.89%
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	292308700.00	291996267.00	312433.00	99.89%
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	290953900.00	290641967.00	311933.00	99.89%
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	198079500.00	198079500.00	0.00	100.00%
210101	Үндсэн цалин	148967700.00	148967700.00	0.00	100.00%
210102	Нэмэгдэл	40225800.00	40225800.00	0.00	100.00%
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	8886000.00	8886000.00	0.00	100.00%
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	26716400.00	26716400.00	0.00	100.00%
210201	Тэтгэврийн даатгал	18800400.00	18800400.00	0.00	100.00%
210202	Тэтгэмжийн даатгал	1979000.00	1979000.00	0.00	100.00%
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	1583200.00	1583200.00	0.00	100.00%
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	395800.00	395800.00	0.00	100.00%
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	3958000.00	3958000.00	0.00	100.00%
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	10150100.00	9927400.00	222700.00	97.81%
210301	Гэрэл, цахилгаан	1344000.00	1251206.00	92794.00	93.10%
210302	Түлш, халаалт	8023900.00	8001938.00	21962.00	99.73%
210303	Цэвэр, бохир ус	782200.00	674256.00	107944.00	86.20%
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	6489500.00	6489205.00	295.00	100.00%
210401	Бичиг хэрэг	843700.00	843700.00	0.00	100.00%
210402	Тээвэр, шатахуун	2451200.00	2451000.00	200.00	99.99%
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	1606300.00	1606300.00	0.00	100.00%
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	106900.00	106900.00	0.00	100.00%
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	1481400.00	1481305.00	95.00	99.99%
2105	Норматив зардал	570000.00	570000.00	0.00	100.00%
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	570000.00	570000.00	0.00	100.00%
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	4020300.00	4020294.00	6.00	100.00%
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	180000.00	180000.00	0.00	100.00%
210604	Урсгал засвар	3840300.00	3840294.00	6.00	100.00%
2107	Томилолт, зочны зардал	1573400.00	1492000.00	81400.00	94.83%
210702	Дотоод албан томилолт	1573400.00	1492000.00	81400.00	94.83%
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	40686400.00	40679858.00	6542.00	99.98%
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	28142000.00	28141291.00	709.00	100.00%
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	240000.00	240000.00	0.00	100.00%
210803	Даатгалын үйлчилгээ	1188000.00	1188000.00	0.00	100.00%
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	95400.00	95220.00	180.00	99.81%
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	121000.00	120000.00	1000.00	99.17%
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	10800000.00	10800000.00	0.00	100.00%
210807	Газрын төлбөр	100000.00	95347.00	4653.00	95.35%
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	2668300.00	2667310.00	990.00	99.96%
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	2668300.00	2667310.00	990.00	99.96%
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	1354800.00	1354300.00	500.00	99.96%
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	1354800.00	1354300.00	500.00	99.96%
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	1354800.00	1354300.00	500.00	99.96%
	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	292308700.00	287749767.00	4558933.00	98.44%
1310	УЛСЫН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	292308700.00	287749767.00	4558933.00	98.44%
131001	Улсын төсвөөс санхүүжих	292308700.00	287749767.00	4558933.00	98.44%
6	ТӨСВИЙН БУСАД МЭДЭЭЛЛИЙН АНГИЛАЛ	19.00	18.00	1.00	94.74%
61	БАЙГУУЛЛАГЫН ТОО	1.00	1.00	0.00	100.00%
610001	Төсвийн байгууллага	1.00	1.00	0.00	100.00%
62	АЖИЛЛАГСАДЫН ТОО	18.00	17.00	1.00	94.44%
620001	Удирдах ажилтан	1.00	1.00	0.00	100.00%
620002	Гүйцэтгэх ажилтан	13.00	12.00	1.00	92.31%
620003	Үйлчлэх ажилтан	4.00	4.00	0.00	100.00%
65	ОРОН ТООНЫ МЭДЭЭЛЭЛ	19.0	17.0	2.00	89.47%
650001	Төрийн захиргааны албан хаагч (ТЗ)	11.00	9.00	2.00	81.82%
650009	Төрийн үйлчилгээний бусад албан хаагч (ТҮ)	8.00	8.00	0.00	100.00%

7

2.6 Аудит хийсэн нэмэлт төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	Гүйцэтгэл
I	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	17,799,050.00
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	17,799,050.00
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	15,881,950.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	13,670,500.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	13,670,500.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	2,211,450.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	2,211,450.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	1,917,100.00
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	1,917,100.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	1,917,100.00
II	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	16,477,212.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	16,477,212.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	62,040.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	16,415,172.00
IV	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (III)=(II)-(I)	1,321,838.00
	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	4,752,952.00
	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	3,431,114.00

3. Аудитын тайлан

3.1 Ерөнхий зүйл

Төрийн аудитын тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.1-д "Төрийн аудитын байгууллага аудитын дүнд үндэслэн дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргана." гэж заасны дагуу Дорноговь аймгийн Хүнс, хөдөө аж ахуйн газрын 2021 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайланг танилцуулж байна.

Аудитын тайланд шалгагдагч этгээд, түүний орчин, аудитад хамааралтай дотоод хяналт, нягтлан бодох бүртгэл, холбогдох санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлалын талаар болон аудитын явцад илрүүлсэн алдаа, зөрчил, гаргасан шийдэл, анхаарал татахуйц бусад чухал асуудал болон аудитын санал дүгнэлт, түүний үндэслэлийг хураангуйлан толилуулав.

Аудитыг Дорноговь аймаг дахь Төрийн аудитын газрын аудитор Б.Алтанзул гүйцэтгэж, хяналтыг аудитын менежер У.Оюунтулхуур, газрын дарга, тэргүүлэх аудитор Т.Ган-Өлзий нар тус тус хэрэгжүүлсэн.

Дорноговь аймгийн Хүнс, хөдөө аж ахуйн газрын 2021 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Дорноговь аймаг дахь Төрийн аудитын газарт 2022 оны 01 дүгээр сарын 11-ний өдрийн 06 дугаар албан бичгээр ирүүлсэн байна.

3.2 Байгууллага, түүний орчин ба дотоод хяналт

Дорноговь аймгийн Хүнс, хөдөө аж ахуйн газрын эрхэм зорилго:

Бэлчээрийн болон эрчимжсэн мал аж ахуйг зохистой хөгжүүлэн, мал аж ахуйн үйлдвэрлэлийн үр ашгийг нэмэгдүүлэн экспортын баримжаатай, импортыг орлох бүтээгдэхүүний үйлдвэрлэлийг дэмжин хүн амыг эрүүл, экологийн цэвэр бүтээгдэхүүнээр хангах нөхцөлийг бүрдүүлэхэд оршино.

Зорилт:

- "Үйлдвэржилтийн 21:100" хөтөлбөрийн хэрэгжүүлэх
- МАА, газар тариалангийн түүхий эд боловсруулах үйлдвэрлэлийг нэмэгдүүлэн, экологийн цэвэр бүтээгдэхүүний үйлдвэрлэлийг дэмжих
- "Иргэн бүр санаачлагч-Өрх бүр үйлдвэрлэгч" хөтөлбөр хэрэгжүүлэх
- "Дорноговийн хонины мах" хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх
- Хүнсний бүтээгдэхүүний аюулгүй байдалд тавих хяналтыг сайжруулах, иргэд эрүүл хүнс хэрэглэх нөхцөлийг бүрдүүлэх
- ДОРНОГОВИЙН ТАРВАС хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх.
- "Атрын III аян"-ыг хэрэгжүүлэх
- "Өрхийн хэрэгцээг-Өөрийн хашаанаас" төслийг хэрэгжүүлэн, хүлэмжийн тариалалтыг нэмэгдүүлэх
- Мал сүргийн тогтвортой өсөлтийг хангах
- Сүрэгт ээлэх, арвин ашиг шимтэй малын тоог нэмэгдүүлэх,үр ашгийг дээшлүүлэх ажлыг зохион байгуулах
- Цөм сүрэг, эрлийз малыг хамгаалах үүлдэрлэг байдлыг сайжруулах, мал үржлийн ажил үйлчилгээг чанаржуулах
- Бэлчээрийн даац, мал сүргийн усан хангамжийг сайжруулан эвдэрсэн хуучин худгийг сэргээн засварлах, шинээр худаг гаргах замаар бэлчээрийн усан хангамжийг нэмэгдүүлэх
- Ажиллагсад мэргэжил ур чадвар, мэргэшлийн зэрэг дээшлүүлэхэд дэмжлэг үзүүлэх, ажиллах нөхцөл, ахуй амьдралаа сайжруулах, тогтвортой ажиллах таатай нөхцөлийг бүрдүүлэх

- Хүнс, хөдөө аж ахуйн дэд салбаруудын хөгжлийн түвшин, бүтээмж, үр дүнд дүн шинжилгээ хийх

Дорноговь аймгийн Хүнс, хөдөө аж ахуйн газар нь дараах чиг үүргийг хэрэгжүүлдэг. Үүнд:

- Хүнс, хөдөө аж ахуй, хөнгөн үйлдвэрийн салбарын хууль тогтоомж, бодлого, Засгийн газрын үйл ажиллагааны хөтөлбөрийн хүрээнд харьяалах нутаг дэвсгэр дэх хүнс, газар тариалан, хөнгөн болон жижиг, дунд үйлдвэр, худалдаа, үйлчилгээ, хоршоо, бирж, эктейншныг хөгжүүлэх бодлого, зорилт, үндэсний хөтөлбөрийн хэрэгжилтийг аймгийн түвшинд хангах, зохицуулах, удирдан зохион байгуулах, аймгийн урт, дунд, богино хугацааны хөгжлийн бодлого, төлөвлөлтийн төсөл, төсвийн төсөөлөлд хариуцсан чиглэлээр санал боловсруулах, тухай жилийн батлагдсан төсвийн багцад тусгагдсан төсвийг үр оновчтой зарцуулах, хэрэгжилтэд хяналт тавих, дүн шинжилгээ хийх, хүнс, газар тариалан, хөнгөн болон жижиг, дунд үйлдвэр, хоршоо, бирж, худалдаа, үйлчилгээний чиглэлээр үйл ажиллагаа эрхлэгчдийг мэргэжил, арга зүйгээр болон нэвтрүүлэх, зөвлөх үйлчилгээгээр хангах, төрийн шуурхай үйлчилгээг үзүүлэх

Тайлант хугацаанд байгууллагын үйл ажиллагаа, санхүү, нягтлан бодох бүртгэлд мөрддөг хууль тогтоомж болон бодлого чиглэлд өөрчлөлт ороогүй байна.

Байгууллагын удирдлагын хэрэгжүүлж байгаа дотоод хяналтуудаас төлөвлөлтийн үе шатанд аудитад хамааралтай хяналтыг авч үзэж, гүйцэтгэх үе шатанд хяналтын сорил гүйцэтгэсний үр дүнд дотоод хяналтын үйл ажиллагааны зохион байгуулалт, хэрэгжилт үр нөлөөтэй байна.

Тус байгууллагын мөрдөж байгаа Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичиг нь холбогдох хууль тогтоомж, нягтлан бодох бүртгэлийн стандартад нийцсэн, тус байгууллагын үйл ажиллагааны онцлогт тохирсон байна.

Дотоод аудитын чиг үүрэг, түүний гүйцэтгэсэн ажлын найдвартай байдлын талаар ойлголт олж авснаар дотоод аудитын гүйцэтгэсэн ажлыг аудитад ашиглах, дотоод аудитораас шууд туслалцаа авах шаардлагагүй гэж үзлээ.

3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал

Санхүүгийн тайланг бүх материаллаг зүйлсийн хувьд холбогдох санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн эсэх талаар аудитор санал дүгнэлтээ илэрхийлснээр санхүүгийн тайлангийн зориулалтот хэрэглэгчдийн зүгээс үзүүлэх итгэл үнэмшлийн хэмжээг нэмэгдүүлэхэд санхүүгийн тайлангийн аудитын зорилго оршино.

Дорноговь аймгийн Хүнс, хөдөө аж ахуйн газрын 2021 оны санхүүгийн тайлан дахь ажил гүйлгээг аккруэл сууриар хөтөлж, нийтлэг зорилготой, үнэн зөв толилуулгын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн хүлээн зөвшөөрөхүйц санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал гэж үнэлсэн.

3.4 Материаллаг байдал

Төлөвлөлтийн болон гүйцэтгэлийн материаллаг байдлыг АДБОУС 2320 дагуу тодорхойлсон бөгөөд материаллаг байдлын суурь үзүүлэлтээр нийт зардлыг сонгож, материаллаг буруу илэрхийллийн эрсдэлийг “дунд” гэж үнэлэн материаллаг байдлын түвшнийг 1 хувиар тогтоов.

Төлөвлөлтийн материаллаг байдлыг нийт зардлын 1 хувиар буюу 3.5 сая төгрөгөөр, гүйцэтгэлийн материаллаг байдлыг төлөвлөлтийн материаллаг байдлын 75 хувиар буюу 2.7 сая төгрөгөөр тогтоосон. Тогтоосон төлөвлөлтийн ерөнхий материаллаг байдлыг аудитын явцад дахин хянаж шинэчлэн тогтоох шаардлагагүй гэж үзсэн.

3.5 Санхүүгийн тайлангийн тодруулга

Дорноговь аймгийн Хүнс, хөдөө аж ахуйн газрын 2021 оны жилийн эцсийн санхүүгийн байдлын тайлангаарх нийт хөрөнгийн дүн өмнөх оноос 44.1 сая төгрөгөөр буюу 14 хувиар буурсан байна. Өмнөх оны үзүүлэлтээс материаллаг өөрчлөлт гарсан бараа материал, үндсэн хөрөнгийн данс байна.

Хүснэгт 1. Санхүүгийн байдлын тайлангийн үзүүлэлт /сая төгрөг/

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өөрчлөлт
Б	1	2	3=2-1
МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ	4.8	3.4	1.3
УРЬДЧИЛГАА	-	7.2	- 7.2
БАРАА МАТЕРИАЛ	41.3	39.7	1.6
ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	274.8	226.5	48.3
НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II	**320.9**	**276.8**	**44.1**
Засгийн газрын хувь оролцоо	320.9	276.8	44.1
ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	**320.9**	**276.8**	**44.1**

Бараа материалын дансны үлдэгдэл 77.3 сая төгрөг болж 19.1 сая төгрөгөөр өссөн нь хангамжийн материалын хэрэглээ болон, өвөлжилтөөс шалтгаалсан малын хорогдлоос шалтгаалжээ.

Үндсэн хөрөнгө дансны үлдэгдэл 226.5 сая төгрөг болж 48.3 сая төгрөгөөр буурсан нь үндсэн хөрөнгийн элэгдлийн зардлаас шалтгаалжээ.

Засгийн газрын оролцоо дансны үлдэгдэл 276.8 сая төгрөг болж 44.1 сая төгрөгөөр өссөн нь тайлант үеийн үр дүнгээс шалтгаалжээ.

Дорноговь аймгийн Хүнс, хөдөө аж ахуйн газрын санхүүгийн үр дүнгийн тайлангаар нийт орлого өмнөх оноос 169.8 сая төгрөгөөр буурсан байна. Өмнөх оны гүйцэтгэлийн үзүүлэлтээс улсын төсвийн санхүүжилт 105.6 сая төгрөгөөр буурсан байна. Нийт зардлын гүйцэтгэл өмнөх оноос 99.5 сая төгрөгөөр буюу 21.7 хувиар буурсан байна. Өмнөх оны үзүүлэлтээс материаллаг өөрчлөлт байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал, хангамж, бараа материалын зардал, бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамжийн зардал өссөн байна.

3.6 Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт төсөв

Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1-д заасны дагуу төсвийг төлөвлөх, хэрэгжүүлэх, тайлагнахад эрх бүхий байгууллага, төсвийн захирагч нь тус хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1-д заасан төсвийн зарчмыг мөрдлөг болгож, хэрэгжүүлэх үүрэгтэй.

3.6.1 Төсвийн төлөвлөлт

Тус байгууллагын 2021 оны төсвийн төсөлд зардлыг санхүүжүүлэх эх үүсвэрийг улсын төсвөөс 1,535.9 сая төгрөгөөр төлөвлөж, дээд шатны төсвийн захирагчид хүргүүлсэн байна.

Төсвийн захирагчийн хүргүүлсэн төсвийн төслөөс 1,243.6 сая төгрөгөөр бууруулж, улсын төсвөөс 292.3 сая төгрөгөөр баталсан байна. Дээд шатны байгууллагаас конторын барилгыг төсөвлөсөн нь цар тахалтай холбоотой хэрэгжээгүй байна.

3.6.2 Төсвийн гүйцэтгэл

Тайлант онд төсвийн захирагчийн хэрэгжүүлэх 4 хөтөлбөр 4 арга хэмжээг санхүүжүүлэхээр 292.3 төгрөгийг улсын төсвөөс санхүүжүүлэхээр төлөвлөжээ.

Гүйцэтгэлээр улсын төсвөөс 287.7 сая төгрөгийн санхүүжилт авч, байгууллага өөрийн үйл ажиллагааны орлого 4.2 сая төгрөгийн орлого бүрдүүлж төсвийн нийт зардлын гүйцэтгэл 291.9 сая төгрөг буюу 99.9 хувьтай байна.

Батлагдсан төсөв, гүйцэтгэл, түүний хэтрэлт, хэмнэлтийг орлого, зардлын зүйл тус бүрээр энэ тайлангийн 2.5-д харуулав.

3.6.3 Нэмэлт төсөв

Төсвийн тухай хуулийн 47 дугаар зүйлийн 47.2-т "нэмэлт төсөв, түүнтэй холбогдсон үйл ажиллагаа нь төсвийн нэгэн адил санхүүгийн болон төсвийн гүйцэтгэлийн тайлангийн бүрэлдэхүүн хэсэг байна" гэж заасны дагуу байгууллага нэмэлт санхүүжилтийн тайлан гаргах үүрэгтэй.

Байгууллагын өөрийн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого 16.4 сая төгрөгийн орлогыг бүрдүүлжээ. Үүнээс: Бараа ажил үйлчилгээний зардалд 15.9 сая төгрөгийг зарцуулжээ.

Нэмэлт төсвийн тайланг орлого, зардлын зүйл тус бүрээр энэ тайлангийн 2.6-д харуулав.

3.7 Асуудлыг онцолсон хэсэг ба бусад асуудлын хэсэг

Онцлох асуудал байхгүй байна.

3.8 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

АДБОУС 4000.16-д нийцлийн аудитыг санхүүгийн тайлангийн аудиттай хослуулан хийх тохиолдолд аудитор аль стандартыг дагаж мөрдөхийг үнэлэх, нийцлийн асуудлын талаарх дүгнэлтийг санхүүгийн тайлангийн аудитын санал дүгнэлтээс тусад нь салгах ёстой гэж заасан байна.

3.8.1 Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилт

Шилэн дансны тухай хуулийн 6 дугаар зүйл, Засгийн газрын 2016 оны 29 дүгээр тогтоолоор баталсан "Шилэн дансны цахим хуудсанд тавих мэдээллийн агуулга, нийтлэг стандартыг тогтоох журам"-ын заалтыг хэрэгжүүлэх зорилгоор www.shilendans.gov.mn цахим хуудсанд холбогдох мэдээллийг оруулсан байх үүрэгтэй.

Тайлант хугацаанд шилэн дансны нэгдсэн системийн мэдээллийг үнэн зөв , заасан хугацаанд оруулсан байна.

3.8.2 Бусад хууль тогтоомжийн хүрээнд

Нийцсэн бөгөөд зохистой байх батламж мэдэгдлийн түвшинд хэрэгжүүлсэн горим, сорилд үндэслэн шилэн дансанд байршуулсан мэдээлэл нь Шилэн дансны тухай хууль тогтоомжийн холбогдох заалттай нийцсэн, Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуульд нийцсэн байна гэж дүгнэлээ.

3.9 Өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт

Үлдэх өртөггүй элэгдлээрээ өртгөө нөхсөн 74 нэр төрлийн 72465,4 мянган төгрөгийн үндсэн хөрөнгийг актлах саналыг Төрийн өмчийн бодлого зохицуулалтын газарт 2021 оны 10 дугаар сарын 15-ны өдөр хүргүүлсэн боловч баримтын бүрдэл дутуу тул зөвлөмж хэрэгжээгүй байна.

3.10 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал

Анхаарал татахуйц асуудал байхгүй байна.

4. Аудитын илрүүлэлт

Аудитаар нийт 0.6 сая төгрөгийн 3 алдаа зөрчил илэрснээс, 1 алдааг залруулж, 0.6 сая төгрөгийн зөрчилд 1 албан шаардлага хүргүүлж, 1 зөвлөмж өгсөн.

4.1 Залруулсан алдаа

Нийгмийн даатгалын шимтгэлийн урд оны авлагыг санхүүгийн байдлын тайланд тусгаагүй байсан алдааг залруулав.

4.2 Албан шаардлага

1. Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил, үйлчилгээний төлбөр хураамжийн зардлаас 0.6 сая төгрөгийг даатгалын хураамжийн зардалд зориулалт бусаар зарцуулсан байна. Энэ нь "Төсвийн тухай" хуулийн 16 дугаар зүйлийн 16.5.5 "батлагдсан төсвийг зориулалтын дагуу зарцуулах", Сангийн сайдын 2021 оны 190 дүгээр тушаалаар баталсан "Төсвийн ангилал шинэчлэн батлах тухай"-ын "2108-Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил, үйлчилгээний төлбөр хураамж. Тус бүлгийн зардлуудыг эдийн засгийн ангилал тус бүрээр хянана" гэж заасантай нийцэхгүй байна.

4.4 Зөвлөмж

1. ***Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого, үйл ажиллагаатай холбоотой асуудал***

1.1 *Илрүүлэлт:* Элэгдлээрээ анхны өртгөө нөхсөн 77.8 сая төгрөгийн 130 ширхэг хөрөнгө бүртгэлтэй байна. Энэ нь "Төрийн болон орон нутгийн өмчийн тухай" хуулийн 31.1-т "Төрийн өмчит хуулийн этгээд эзэмшилдээ байгаа илүүдэл үндсэн эд хөрөнгө, түүнчлэн ашиглах хугацаа нь дууссан буюу эсхүл осол гэмтэлд өртсөний улмаас зориулалтаар нь ашиглах боломжгүй болсон бөгөөд засаж, сэлбэж ашиглах нь эдийн засгийн хувьд үр ашиггүй нь тооцоогоор нотлогдсон эд хөрөнгийг худалдаж, шилжүүлж, акт тогтоон устгаж болно" гэж заасантай нийцэхгүй байна.

2.1 *Өгсөн зөвлөмж:* Элэгдлээрээ анхны өртгөө нөхсөн хөрөнгийг акталж данснаас хасах, эсхүл дахин шинээр үнэ тогтоож, ашиглалтын байдлыг тодорхой болгох

5. Аудитаар илэрсэн алдаа, зөрчлийн нэгтгэл

/сая төгрөгөөр/

Д/д	Аудитад хамрагдсан байгууллагын нэр	Нийт алдаа, зөрчлийн		Үүнээс							
				Залруулга		Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж	
		Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
1	Дорноговь аймгийн Хүнс, хөдөө аж ахуйн газар	3	0.6	1	0	0	0	1	0.6	1	0
Дүн		**3**	**0.6**	**1**	**0**	**0**	**0**	**1**	**0.6**	**1**	**0**